

Pörinä kerrakseen

(Julkaistu Ilkassa 10/2006)

Suurkaupunkien kadut ovat ruuhkaisia – tämän kaikki ovat varmasti jossain vaiheessa elämäänsä kokeneet. Suurkaupungeissa on oma viehätyksensä: paljon erilaisia palveluita isoista kauppakeskuksista pieniin ihastuttaviin perinteisiin putiikkeihin, puhumattakaan kulttuurielämyksistä! Suurkaupungeissa on myös vähemmän puoleensavetäviä piirteitä, kuten esimerkiksi liikenne, ja liikenteen myötä myös saasteiden ikävä muistutus läsnäolostaan.

Saigonin kadut täytyvät aamuvirkuista vietnamilaisista jo aikaisin aamulla: aamukuudelta suurimmilla kaduilla voi jo huomata päivän alkaneen vilkkaasti liikenteen lisääntyessä. Pienet kujat ovat tähän aikaan myös heränneet, ja katumarketit myyvät tuoretta lihaa, vihanneksia ja vaatteita. Vietnamilaiset aloittavat päivänsä varhain – tämän saan todeta joka aamu viimeistään kello kuusi, sillä ikkunani alta kuuluu pörinää, joka lähenee hetki hetkeltä, kunnes vihdoin ja viimein vaimenee loitotessaan asuinrakennuksestani. Huokaisen ja mutisen ärtyneenä itsekseni: - ”Pakko kai tässä on päivän pikku hiljaa valjeta minullekin...”.

Mopo ja moderni mopo

Pörinä aloittaa päiväni. Pidän sanasta ”pörinä”, sillä se kuvaa mielestäni hyvin paikallisten kulkuvälinettä, mopoa. Mopolla en tarkoita Suomessa 16-vuotiaiden rakastamaa pientä mopoa, jota nuoret ”virittelevät” nopeuden lisäämiseksi, vaan enemmänkin Vespan tyylistä isompaa kulkuvälinettä. Joillakin paikallisilla on hieno Vespa, moderni mopo, kun taas toisilla vanha ja erittäin pörisevä malli. Kumpikin kulkee ja pörisee, ja tämä vaikuttaa olevan pääasia paikallisille ystäväilleni.

Mopojen paljous tulee ”elämyksiä kävellessä etsivälle” turistille hyvin tutuksi isoissa risteyksissä. Kääntyvät mopot lähestyvät pahaa-aavistamatonta turistia jalankulkijoiden vihreällä valolla kuin vimmatun vihainen ampiislauma, joka suojelee kuningatariaan ja tulevaa jälkikasvuun raivoisasti. Yhden mopon pörinä onnistuu muistuttamaan minua aamulla siitä, että olen laiska länsimaalainen joka tykkää nukkua myöhempään kuin kello kuusi aamulla, ainakin silloin tällöin. Miten sitten kun tämä pörinä kerrotaan sadalla, tai kahdella sadalla?

Pörinä ei ole vain isommilla teillä, vaan pörinä on kaikkialla. Saigonin asukaspaljous aiheuttaa sen, että vain hyvin harvoilla on autotalli, vai pitäisikö sanoa ”mopotalli”. Niinpä vietnamilaiset ajavat moponsa eteiseen, jos sellainen talosta löytyy, tai sitten suoraan olohuoneeseen. Pörinä siis kirjaimellisesti ulottuu kaikkialle, pienimmillekin kujille, kaikkialle minne mopo vain kokonsa puolesta mahtuu.

Mopo - kaikkien kaveri

Mopo on vietnamilaisen, ellei paras ystävä, niin ainakin yksi parhaimmista. Kerran jouduimme kävelemään huimat 300 metriä läheiseen kahvilaan. Vietnaminkielen opettajani puhisi vieressäni: ”*Xa quá, xa quá*”, ”kauhean kaukana, kauhean kaukana”. Hän kun jätti moponsa yliopistolle kun luuli kahvilan olevan ”lähellä”.

Mopo on täällä kuin polkupyörä Suomessa – hyvin harvat mielellään ja vapaaehtoisesti käyttävät kypärää sitä ajaessaan. Olin kuitenkin helpottunut matkustaessani maaseudulle moottoritietä pitkin – moottoritieillä sentään muutamat olivat pohtineet asiaa ja laittaneet kypärät päähänsä. Kyllä, mopo vie Saigonissa ja mopo vie Saigonista – vaikkapa 200 kilometrin päähän kotikaupunkiin.

Mopossa on hyviä puolia, jotka kieltämättä ovat eduksi Saigonin ruuhkissa: se vie vähän tilaa teillä ja täten useampi vietnamilainen pääsee nauttimaan vauhdin hurmasta mopon

kyydissä. Mopo on tosiaan kuin polkupyörä: jopa vauvat ja pienet lapset istuvat sen kyydissä tottuneesti – ilman turvavyötä luonnollisesti. Mopo on kulkuväline niin nuorille kuin vanhoille, perheellisille kuin yksineläville. Kauan eläköön mopo!!!

Saara Leppänen